

місцеві соціальні стандарти та пільги; використання інструментів програмно-цільового бюджетного планування;

Отже, бюджетна децентралізація в Україні залежить від інших реформ, зокрема найбільше від адміністративно-територіальної та політичної реформ, які передбачають зміну системи органів влади в областях і районах та перерозподіл повноважень між ними. Подальша бюджетна децентралізація має відбуватися після змін у адміністративно-територіальному устрої країни, системі державного управління, соціального захисту, податковій системі. Відсутність змін у цих сферах зробить здобутки реформи нестійкими, посилять тенденцію до централізації, а також ускладнить взаємин між рівнями влади.

Інформаційні джерела:

1. Податковий кодекс України від 2 груд. 2010 р. № 2755-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.06.2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>
3. Сценарії децентралізації. Що очікує ОТГ після 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://biz.censor.net.ua/r3074295>
4. Офіційний сайт Державної Казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>.
5. Петрушенко Ю.М. Новітні підходи до фінансування розвитку місцевих громад: від реконізму до р2р-кредитування / Ю.М. Петрушенко // Вісник Української академії банківської справи. – 2014. – № 1 (36). – С. 90–94.

УДК 336.717

А.В. Жаворонок, канд. екон. наук (*ЧНУ ім. Ю. Федьковича, Чернівці*)

АКТУАЛІЗАЦІЯ ФАКТОРИНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

В умовах функціонування ринкових відносин фінансове ресурсозабезпечення економічного розвитку комерційних банків пострадянських країн загалом та України, зокрема, неможливе без використання нетрадиційних видів банківських послуг, одним з яких є факторинг. Саме тому аналіз сучасного стану та перспектив розвитку

факторингу в Україні, сьогодні є актуальним.

Проблемами і перспективами розвитку факторингу, займались у свій час такі вітчизняні науковці, як Галанець В.Г., Гриценко В., Лук'янова О.М., Маренич А.І. та інші.

Закордонні банки давно здійснюють операції: ведення дебіторських рахунків, інкасо, фінансування вимог клієнтів, кредитні гарантії та інші, які лежать в основі факторингу. В умовах кризи більшість українських банків-лідерів на ринку факторингу припинили покупку в рамках цієї послуги нової дебіторської заборгованості своїх клієнтів. Неможливість використання факторингу б'є по бізнесу клієнтів, які піддалися на домовленості банків і перебудували свої бізнес-моделі для праці за факторинговими схемами [1].

Враховуючи відповідну специфіку діючого вітчизняного законодавства у сфері факторингових послуг, проаналізуємо сучасний стан їх надання в Україні. Зауважимо, що на сьогодні досить складно виявити статистичну інформацію про факторингову діяльність банківських установ, оскільки НБУ такі дані не акумулюються по банківській системі загалом. У такому випадку виникає ситуація, за якою проаналізувати ринок банківських факторингових послуг стає неможливим [4].

Станом на кінець 2016 року в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 545 фінансових компаній, які мають право надавати послуги факторингу. Протягом 2016 року фінансові компанії уклали 33511 договір факторингу на загальну суму 16887,6 млн. грн., виконали 16767 договорів на суму 12826,4 млн. грн. Діючими на кінець 2016 року залишалось 25126 договорів факторингу [2].

За результатами 2016 року порівняно з відповідним періодом 2015 року відбулося збільшення на 331,7 млн. грн. операцій факторингу у вартісному виразі, в той час як кількість договорів збільшилась на 19244 од. Порівняно з 2014 роком вартість укладених договорів зменшилась на 6638,1 млн. грн., а кількість договорів різко збільшилась на 15840 од. Порівняно з 2013 роком вартість укладених договорів збільшилась на 6848,1 млн. грн., а кількість договорів різко зменшилась на 37308 од. Порівняно з 2012 роком вартість укладених договорів збільшилась на 5184,7 млн. грн., а кількість договорів також збільшилась на 12987 од. Використання факторингу не лише дає змогу підприємству уникнути кризових явищ, а й сприяє подальшому розвитку підприємства.

Підводячи підсумок, варто зазначити, що факторинг в Україні є досить молодим і перебуває на стадії формування, проте він активно розвивається. Використання факторингу є доцільним для обох сторін цієї операції. Для підприємств, які мають потребу в оборотних коштах і

не можуть чекати виплат від усіх клієнтів, факторинг дозволяє швидко дістати грошові кошти й зосередитися на роботі з новими клієнтами, а не на очікуванні надходжень на рахунок із уже зроблених послуг або поставлених товарів. Для факторів факторинг – це ризикована, але досить прибуткова послуга.

Інформаційні джерела:

1. Гриценко В. Факторинг як ефективний інструмент підтримки бізнесу / В. Гриценко // Банківська справа. – 2011. – №1. – С. 60–75.
2. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nfp.gov.ua>.
3. Про банки та банківську діяльність: Закон України, від 07.12.2000 р. № 2121 – III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.
4. Цебровская З. Украинский рынок факторинга повторит опыт российского с отставанием на 5 лет / З. Цебровская - [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.profactoring.ru/company/about/>

УДК 330:631.11 (477)

О.Й. Жабинець, канд. екон. наук, доц. (*ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України», Львів*)

БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Аналіз умов кредитування сільськогосподарських підприємств, які пропонують вітчизняні комерційні банки, свідчить, що це джерело залучення ресурсів є недоступним для більшості виробників сільськогосподарської продукції, особливо малих аграрних підприємств. Банки прискіпливо ставляться до оцінки кредитоспроможності позичальників та якості застави (як правило, вимагається ліквідне майно, однак у заставу можуть прийматися також складські свідоцтва та інші товаророзпорядчі документи на сільськогосподарську продукцію) [1].

Аналіз динаміки обсягів кредитування нефінансових корпорацій та банківської кредитної ставки протягом 2013-2017 рр. (рис. 1) свідчить, що кредитна ставка у 2015 році в порівнянні із 2013 роком виросла аж на 3,8 процентних пункти, що не могло не позначитися на обсягах